

B

Sr. No.

236170

**Paper - II
(Physics)****Maximum Marks : 150****Time : 9:30 am to 12:00 Noon****Name :** _____**(Signature of the Candidate)****Roll No. (In Figures)** _____**Roll No. (In Words)** _____**: INSTRUCTIONS :**

1. All questions in the Test are multiple choice questions.
2. Each question carries one mark, with four alternatives out of which one answer is correct.
3. There will be no negative marking.
4. Use only BLUE/BLACK Ball Point Pen to darken the appropriate oval.
5. Mark your response only at the appropriate space against the number corresponding to the question while answering on the OMR Response Sheet.
6. Marking more than one response shall be treated as wrong response.
7. Mark your response by completely darkening the relevant oval. The Mark should be dark and the oval should be completely filled.
8. Use of calculator, Mobile is strictly prohibited and use of these shall lead to disqualification.
9. The candidate MUST remove the last Carbon copy (Candidate's copy) of OMR after completion of Test.
10. The question paper will be both in English & Punjabi. In case of any doubt, English version will be taken as final.

29. The state of polarization when the x and y components of the electric field is given by equation

$$E_x = E_0 \sin \left[kz - \omega t + \frac{\pi}{3} \right]$$

$$E_y = E_0 \sin \left[kz - \omega t - \frac{\pi}{6} \right]$$

ਪਰੁਵਣਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਦੋਂ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਦੇ x ਅਤੇ y ਤੱਤ ਇਸ ਸਮੀਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ :

$$E_x = E_0 \sin \left[kz - \omega t + \frac{\pi}{3} \right]$$

$$E_y = E_0 \sin \left[kz - \omega t - \frac{\pi}{6} \right]$$

30. In an electromagnetic field, which one of the following remains invariant under Lorentz transformation?

- (a) $\vec{E} \times \vec{B}$ (b) $E^2 - c^2 B^2$ (c) B^2 (d) E^2

ਬਿਜਲੀ ਚੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਲੋੜੇਜ਼ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

- (a) $\vec{E} \times \vec{B}$ (b) $E^2 - c^2 B^2$ (c) B^2 (d) E^2

31. A particle with an initial velocity $v_0\hat{i}$ enters a region with an electric field $E_0\hat{j}$ and a magnetic field $B_0\hat{j}$. The trajectory of the particle will

- (c) be a helix with constant pitch   (d) not be confined to any plane

ਆਰੰਭਲੀ ਗਤੀ v_0 ਨਾਲ ਇਕ ਕਣ, ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ E_0j ਅਤੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ B_0j ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰਮਾਣ ਦੀ ਵਕਰ-ਰੇਖਾ ਹੋਵੇਗੀ ।

- (a) ਇਕ ਅੰਡਾਕਾਰ ਵਰਗੀ (b) ਸਾਈਕਲੋਇਡ ਵਰਗੀ

- (c) ਸਥਿਰ ਗੜੀ 'ਤੇ ਕੱਡਲੀਦਾਰ (d) ਕਿਸੇ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

32. A particle of mass m is confined in a two-dimensional square well potential of dimension a . This potential $V(x, y)$ is given by

$$V(x, y) = 0 \text{ for } -a < x < a \text{ and } -a < y < a \\ = \infty \text{ elsewhere}$$

The ground state energy for this particle is given by,

- $$(a) \frac{\pi\hbar^2}{ma^2} \quad (b) \frac{2\pi^2\hbar^2}{ma^2} \quad (c) \frac{5\pi^2\hbar^2}{2ma^2} \quad (d) \frac{4\pi^2\hbar^2}{ma^2}$$

ਇੱਕ ਕਣ ਦਾ ਭਾਰ m ਦਾ ਪਰਮਾਣ ਆਯਾਮ a ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੋ-ਆਯਾਮੀ ਵਰਗ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। $V(x, y)$ ਦੀ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ::

$$V(x,y) = 0 \text{ for } -a < x < a \text{ and } -a < y < a \\ = \infty \text{ elsewhere}$$

ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਦੀ ਧਰਾਤਲੀ ਉਰਜਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

- $$(a) \frac{\pi\hbar^2}{ma^2} \quad (b) \frac{2\pi^2\hbar^2}{ma^2} \quad (c) \frac{5\pi^2\hbar^2}{2ma^2} \quad (d) \frac{4\pi^2\hbar^2}{ma^2}$$

33. The ground state of sodium atom (^{11}Na) is a $^2S_{1/2}$ state. The difference in energy levels arising in the presence of a weak external magnetic field B , given in terms of Bohr magneton, μ_B is

(a) $\mu_B B$ (b) $2\mu_B B$ (c) $4\mu_B B$ (d) $6\mu_B B$

ਸੱਫੀਐਟਮ (^{11}Na) ਦੀ ਪਰਾਤਲੀ ਸਥਿਤੀ $^2S_{1/2}$ ਹੈ। ਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਾਹਰੀ ਚੁੰਬੀ ਖੇਤਰ B ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਉਰਜਾ ਭਿੰਨਤਾ, Bohr magneton μ_B ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

(a) $\mu_B B$ (b) $2\mu_B B$ (c) $4\mu_B B$ (d) $6\mu_B B$

34. The normalized ground state wave function of a hydrogen atom is given by $\psi(r) = \frac{1}{\sqrt{4\pi}} \frac{2}{a^{3/2}} e^{-r/a}$, where a is the Bohr radius and r is the distance of the electron from the nucleus, located at the origin. The expectation value $\langle \frac{1}{r^2} \rangle$ is –

(a) $\frac{8\pi}{a^2}$ (b) $\frac{4\pi}{a^2}$ (c) $\frac{4}{a^2}$ (d) $\frac{2}{a^2}$

ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਐਟਮ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਪਰਾਤਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਹਿਰ ਕਾਰਜ ਨੂੰ $\psi(r) = \frac{1}{\sqrt{4\pi}} \frac{2}{a^{3/2}} e^{-r/a}$ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ a Bohr radius ਹੈ ਅਤੇ r ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਦੀ ਮੂਲ 'ਚ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਊਕਲੀਅਸ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੁੱਲ $\langle \frac{1}{r^2} \rangle$ ਹੈ :-

(a) $\frac{8\pi}{a^2}$ (b) $\frac{4\pi}{a^2}$ (c) $\frac{4}{a^2}$ (d) $\frac{2}{a^2}$

35. A one-dimensional harmonic oscillator carrying a charge $-q$ is placed in a uniform electric field $\vec{E}$ along the positive x -axis. The corresponding Hamiltonian operator is –

(a) $\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 + qEx$ (b) $\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 - qEx$

(c) $-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 + qEx$ (d) $-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 - qEx$

ਇਕ ਆਯਾਮੀ ਅਸਥਿਰ ਹਾਰਮੋਨਿਕ ਦਾ ਚਾਰਜ $-q$ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਰਜਾਤਮਕ x -ਅਕਸਰੇਖਾ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ $\vec{E}$ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਰੂਪੀ ਹੈਮਿਲਟਨੀਅਨ ਸੰਚਾਲਕ ਹੈ

(a) $\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 + qEx$ (b) $\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 - qEx$

(c) $-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 + qEx$ (d) $-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + \frac{1}{2} kx^2 - qEx$

36. Which one of the following relations is true for Pauli matrices σ_x , σ_y and σ_z ?

(a) $\sigma_x \sigma_y = \sigma_y \sigma_x$ (b) $\sigma_x \sigma_y = \sigma_z$

(c) $\sigma_x \sigma_y = i\sigma_z$ (d) $\sigma_x \sigma_y = -\sigma_y \sigma_x$

Pauli matrices σ_x , σ_y ਅਤੇ σ_z ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੰਬੰਧ ਉਚਿਤ ਹੈ

(a) $\sigma_x \sigma_y = \sigma_y \sigma_x$ (b) $\sigma_x \sigma_y = \sigma_z$

(c) $\sigma_x \sigma_y = i\sigma_z$ (d) $\sigma_x \sigma_y = -\sigma_y \sigma_x$

37. A muon (μ^-) from cosmic rays is trapped by a proton to form a hydrogen-like atom. Given that muon is approximately 200 times heavier than an electron, the longest wavelength of the spectral line (in the analogue of Lyman series) of such an atom will be –

(a) 5.62 Å   (b) 6.67 Å   (c) 3.75 Å   (d) 13.3 Å

ਬ੍ਰਹ੍ਮਿੰਡੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਇੱਕ muon (μ^-) ਪ੍ਰਟੋਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਵਰਗ ਐਟਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫਿਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੂਝੋਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਤੋਂ 200 ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਐਟਮ ਦੀ ਸਪੈਨਟਰਲ ਰੇਖਾ (ਲੈਮੈਨ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ) ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਵੇਵਲੈਂਘ ਹੋਵੇਗੀ

(a) 5.62 Å   (b) 6.67 Å   (c) 3.75 Å   (d) 13.3 Å

38. In the Born approximation, the scattering amplitude $f(\theta)$ for the Yukawa potential $V(r) = \frac{\beta e^{-\mu r}}{r}$ is given by :

(in the following $b = 2k\sin\frac{\theta}{2}$, $E = \frac{h^2 k^2}{2m}$)

- $$(a) -\frac{2m\beta}{\hbar^2(\mu^2+b^2)^2} \quad (b) -\frac{2m\beta}{\hbar^2(\mu^2+b^2)} \quad (c) -\frac{2m\beta}{\hbar^2\sqrt{\mu^2+b^2}} \quad (d) -\frac{2m\beta}{\hbar^2(\mu^2+b^2)^3}$$

ਜੁਕਾਵਾ ਬਲ ਲਈ ਬੈਰਨ ਅਨੁਸਾਨ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਐਪਲਿਟਿਕਡ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ $f(\theta)$ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :-

$$V(r) = \frac{\beta e^{-\mu r}}{r}$$

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ $b = 2k \sin \frac{\theta}{2}, E = \frac{\hbar^2 k^2}{2m}$)

- $$(a) -\frac{2m\beta}{\hbar^2(\mu^2+b^2)^2} \quad (b) -\frac{2m\beta}{\hbar^2(\mu^2+b^2)} \quad (c) -\frac{2m\beta}{\hbar^2\sqrt{(\mu^2+b^2)}} \quad (d) -\frac{2m\beta}{\hbar^2(\mu^2+b^2)^3}$$

39. The energy eigen values of a particle in the potential $V(x) = \frac{1}{2}m\omega^2x^2 - ax$ are

- $$(a) \quad E_n = \left(n + \frac{1}{2}\right)\hbar\omega - \frac{a^2}{2m\omega^2} \quad (b) \quad E_n = \left(n + \frac{1}{2}\right)\hbar\omega + \frac{a^2}{2m\omega^2}$$

- $$(c) \quad E_n = \left(n + \frac{1}{2}\right) \hbar\omega - \frac{e^2}{m\omega^2} \quad (d) \quad E_n = \left(n - \frac{1}{2}\right) \hbar\omega$$

ਇੱਕ ਪਰਮਾਣੂ ਦੀ eigenvalues ਉਪਰਾਲਾ $V(x) = \frac{1}{2}m\omega^2x^2 - ax$ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਾਲ ਹੈ

- $$(a) \quad E_n = \left(n + \frac{1}{2}\right)\hbar\omega - \frac{a^2}{2m\omega^2} \quad (b) \quad E_n = \left(n + \frac{1}{2}\right)\hbar\omega + \frac{a^2}{2m\omega^2}$$

- $$(c) \quad E_n = \left(n + \frac{1}{2}\right) \hbar\omega - \frac{a^2}{m\omega^2} \quad (d) \quad E_n = \left(n - \frac{1}{2}\right) \hbar\omega$$

- ## 40. The perturbation

$$H' = \begin{cases} b(a-x), & -a < x < a \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

Sets on a particle of mass m confined in an infinite square well potential.

$$V(x) = \begin{cases} 0, & -a < x < a \\ \infty, & \text{otherwise} \end{cases}$$

The first order correction to the ground state energy of the particle is

- (a) $\frac{ba}{2}$ (b) $\frac{ba}{\sqrt{2}}$ (c) $2ba$ (d) ba

ਅਸਥਿਰਤ

$$H' = \begin{cases} b(a-x), & -a < x < a \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

ਭਾਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵਰਗ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਲ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ,:

$$V(x) = \begin{cases} 0, & -a < x < a \\ \infty, & \text{otherwise} \end{cases}$$

‘ਕਿਮਾਨ ਜਾ ਪਰਾਤਲੀ ਉਰਜਾ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਉਚਿਤ ਨੇਮ ਘੋੜੇਗਾ’

- (a) $\frac{ba}{c}$ (b) $\frac{ba}{\sqrt{c}}$ (c) $2ba$ (d) ba

- 41 The condition for an operator v to be Hermitian in the state ψ is

- $$(a) \int \psi^* \hat{p} \psi d\tau = \int \psi^* \psi \hat{p} d\tau \quad (b) \int \psi^* \hat{p} \psi d\tau = \int \hat{p}^* \psi^* \psi d\tau$$

- $$(c) \quad \psi^* \hat{p} \psi \, d\tau = \hat{p} \quad (d) \quad \int \psi^* p \psi \, d\tau = \int p * \psi \psi^* \, d\tau$$

49. A Carnot cycle operates on a working substance between two reservoirs at temperatures T_1 and T_2 , with $T_1 > T_2$. During each cycle, an amount of heat Q_1 is extracted from the reservoir at T_1 and amount Q_2 is delivered to the reservoir at T_2 . Which of the following statements is INCORRECT?

(a) Work done in one cycle is $Q_1 - Q_2$.

$$(b) \frac{Q_1}{T_1} = \frac{Q_2}{T_2}$$

(c) Entropy of the hotter reservoir decreases.

(d) Entropy of the universe (consisting of the working substance and two reservoirs) increases.

ਦੋ ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚਾਲਕ ਪਦਾਰਥ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕਾਰਨਟ ਚੱਕਰ T_1 ਅਤੇ T_2 ਤਾਪਮਾਨ ਉੱਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ $T_1 > T_2$ ਹੈ। ਹਰ ਚੱਕਰ ਵਿਚ Q_1 ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਤਾਪ T_1 ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜਲਭੰਡਾਰ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ Q_2 ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ T_2 ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜਾ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(a) Work done in one cycle is $Q_1 - Q_2$.

$$(b) \frac{Q_1}{T_1} = \frac{Q_2}{T_2}$$

(c) Entropy of the hotter reservoir decreases

(d) Entropy of the universe (consisting of the working substance and two reservoirs) increases.

50. Thermodynamic variables of a system can be V , pressure P , temperature T , number of particles N , internal energy E and chemical potential μ , etc. For a system to be specified by Microcanonical (MC), Canonical (CE) and Grand Canonical (GC) ensembles, the parameters required for the respective ensembles are :

(a) MC : (N, V, T) ; CE : (E, V, N) ; GC : (V, T, μ)

(b) MC : (E, V, N) ; CE : (N, V, T) ; GC : (V, T, μ)

(c) MC : (V, T, μ) ; CE : (N, V, T) ; GC : (E, V, N)

(d) MC : (E, V, N) ; CE : (V, T, μ) ; GC : (N, V, T)

ਇਕ ਸੰਰਚ ਦਾ ਵਿਚ ਉਸ਼ਮਗਤੀ ਤੱਤ V , ਦਬਾਅ P , ਤਾਪਮਾਨ T , ਪਰਮਾਣੂਆ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ N ਅੰਤਰੀਵ ਉਹਜਾ E ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਵਲ μ ਆਦਿ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੰਰਚਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ Microcanonical (MC), Canonical (CE) and Grand Canonical (GC) ਦੀ ਸਮੂਹਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਮੂਹੀਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

(a) MC : (N, V, T) ; CE : (E, V, N) ; GC : (V, T, μ)

(b) MC : (E, V, N) ; CE : (N, V, T) ; GC : (V, T, μ)

(c) MC : (V, T, μ) ; CE : (N, V, T) ; GC : (E, V, N)

(d) MC : (E, V, N) ; CE : (V, T, μ) ; GC : (N, V, T)

51. A vessel has two compartments of volume V_1 and V_2 , containing an ideal gas at pressures P_1 and P_2 , and temperatures T_1 and T_2 respectively. If the wall separating the compartments is removed, the resulting equilibrium temperature will be –

$$(a) \frac{P_1 T_1 + P_2 T_2}{P_1 + P_2}$$

$$(b) \frac{V_1 T_1 + V_2 T_2}{V_1 + V_2}$$

$$(c) \frac{P_1 V_1 + P_2 V_2}{(P_1 V_1 / T_1) + (P_2 V_2 / T_2)}$$

$$(d) (T_1 T_2)^{1/2}$$

ਇਕ ਬਰਤਨ ਵਿਚ V_1 ਅਤੇ V_2 ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਦੋ ਖਾਨੇ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਨਿਰਪਾਰਿਤ ਗੈਸ ਦੇ ਦਬਾਅ P_1 ਤੇ P_2 ਅਤੇ ਤਾਪਮਾਨ T_1 ਅਤੇ T_2 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਦੋਹਾਂ ਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੀ ਦੀਵਾਰ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਤਨ ਸੰਤੁਲਿਤ ਤਾਪਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

$$(a) \frac{P_1 T_1 + P_2 T_2}{P_1 + P_2}$$

$$(b) \frac{V_1 T_1 + V_2 T_2}{V_1 + V_2}$$

$$(c) \frac{P_1 V_1 + P_2 V_2}{(P_1 V_1 / T_1) + (P_2 V_2 / T_2)}$$

$$(d) (T_1 T_2)^{1/2}$$

52. Let ΔW be the workdone in a quasi-static reversible thermodynamic process. Which of the following statements about ΔW is CORRECT ?

- (a) ΔW is a perfect differential if the process is isothermal .
- (b) ΔW is a perfect differential if the process is adiabatic.
- (c) ΔW is always a perfect differential.
- (d) ΔW cannot be a perfect differential.

ਜੇਕਰ ਉਸ਼ਮਗਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਰਧ-ਸਥਿਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿਚ ΔW ਕਾਰਜ ਕਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ΔW ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਉਚਿਤ ਹੈ ?

- (a) ΔW ਇਕ ਉਤਮ ਵਿਤਰੇਨ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ isothermal ਹੈ
- (b) ΔW ਇੱਕ ਉਤਮ ਵਿਤਰੇਨ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ adiabatic ਹੈ
- (c) ΔW ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਤਮ ਵਿਤਰੇਨ ਹੈ
- (d) ΔW ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਤਮ ਵਿਤਰੇਨ ਨਹੀਂ

53. For reversible adiabatic process, change in entropy is –

- (a) maximum
  - (b) minimum
  - (c) zero
  - (d) unpredictable
- ਪਰਿਵਰਤਕ adiabatic ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ, ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਹੈ ?
- (a) ਬਹੁਤ ਅਧਿਕ
  - (b) ਬਹੁਤ ਘੱਟ
  - (c) ਸਿਫਰ
  - (d) ਅਣਾਤਮਾਨਿਤ

54. Water contained in a beaker can be made to boil by passing steam through it

- (a) at atmospheric pressure
- (b) at a pressure greater than atmospheric pressure
- (c) at any pressure
- (d) not possible

ਇਕ ਬੀਕਰ ਵਿਚ ਭਰੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਭਾਡ ਦੁਆਰਾ ਉਬਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

- (a) ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਦਬਾਅ ਉਤੇ
- (b) ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਬਾਅ ਉਤੇ
- (c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਉਤੇ
- (d) ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ

55. On a T- ϕ diagram i.e. temperature (T) and entropy (ϕ), the isotherms are –

- (a) Parallel to ϕ axis
- (b) Parallel to T axis
- (c) May have any orientation
- (d) Some parallel to T and some parallel to ϕ axis

ਇਕ T- ϕ diagram ਜੋ ਕਿ ਤਾਪਮਾਨ(T) ਅਤੇ (ϕ) ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਉਤੇ isotherm ਹੋਵੇਗੀ

- (a) ϕ ਅਕਸ਼ਾਂਸ ਦੇ ਸਮਾਨਤਰ
- (b) T ਅਕਸ-ਰੇਖਾ ਦੇ ਸਮਾਨਤਰ
- (c) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਨਿਆਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- (d) ਕਦੇ T ਦੇ ਸਮਾਨਤਰ ਅਤੇ ਕਦੇ ϕ ਅਕਸ਼ਾਂਸ ਦੇ ਸਮਾਨਤਰ

56. Which of the following is not Maxwell's thermodynamic relation ?

- (a) $\left(\frac{\partial S}{\partial V}\right)_T = \left(\frac{\partial P}{\partial T}\right)_V$
- (b) $\left(\frac{\partial S}{\partial P}\right)_T = -\left(\frac{\partial V}{\partial T}\right)_P$
- (c) $\left(\frac{\partial T}{\partial P}\right)_S = \left(\frac{\partial V}{\partial S}\right)_P$
- (d) $\left(\frac{\partial P}{\partial V}\right)_T = \left(\frac{\partial S}{\partial T}\right)_V$

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਮੈਕਸਵੈਲ ਦੀ ਉਸ਼ਮਗਤੀ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- (a) $\left(\frac{\partial S}{\partial V}\right)_T = \left(\frac{\partial P}{\partial T}\right)_V$
- (b) $\left(\frac{\partial S}{\partial P}\right)_T = -\left(\frac{\partial V}{\partial T}\right)_P$
- (c) $\left(\frac{\partial T}{\partial P}\right)_S = \left(\frac{\partial V}{\partial S}\right)_P$
- (d) $\left(\frac{\partial P}{\partial V}\right)_T = \left(\frac{\partial S}{\partial T}\right)_V$

57. In a grand canonical ensemble, a system A of fixed volume is in contact with a large reservoir B. Then -

- (a) A can exchange only energy with B
- (b) A can exchange only particles with B
- (c) A can exchange neither energy nor particles with B
- (d) A can exchange both energy and particles with B

ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ canonical ਸਮੂਹੀਕਰਨ ਵਿਚ, ਇਕ ਨਿਸਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ A, ਵਿਸ਼ਾਲ reservoir B ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਹੈ। ਫਿਰ

- (a) A, B ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਰਜਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
- (b) A, B ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਪਰਮਾਣੂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
- (c) A, B ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਰਜਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਪਰਮਾਣੂ
- (d) A, B ਨਾਲ ਉੱਰਜਾ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਦੋਵੇਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

58. In case of Bose-Einstein condensation -

- (a) Number of particles increases in lower energy levels at low temperatures and high pressures
- (b) Number of particles decreases in lower energy levels at low temperatures and high pressures
- (c) Number of particles increases in lower energy levels at high temperature and low pressures
- (d) Number of particles decreases in lower energy levels at high temperature and low pressures

Bose-Einstein ਸੰਘਣੇਪਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ

- (a) ਘੱਟ ਉੱਰਜਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਦਬਾਅ ਵਿਚ ਵਧੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- (b) ਘੱਟ ਉੱਰਜਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਦਾਬ ਵਿਚ ਵਧੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- (c) ਘੱਟ ਉੱਰਜਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਦਾਬ ਵਿਚ ਵਧੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- (d) ਘੱਟ ਉੱਰਜਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਦਬਾਅ ਵਿਚ ਘੱਟੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

59. Which of the following relations between entropy S and the canonical partition function Z, is true ?

(a) $S = k \left[\ln Z + T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$	(b) $S = k \left[\ln Z - T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$
(c) $S = k \left[\ln \frac{1}{Z} + T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$	(d) $S = k \left[\ln \frac{1}{Z} - T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ entropy S ਅਤੇ canonical ਵੰਡ ਫਲਕ Z ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਹੀ ਹੈ ?

(a) $S = k \left[\ln Z + T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$	(b) $S = k \left[\ln Z - T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$
(c) $S = k \left[\ln \frac{1}{Z} + T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$	(d) $S = k \left[\ln \frac{1}{Z} - T \left(\frac{\partial(\ln Z)}{\partial T} \right)_V \right]$

60. The enthalpy of unit mass for any system -

(a) $H = U + PV + S$	(b) $H = U + PV - S$
(c) $H = U + PV$	(d) None of these

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ unit mass ਦੀ enthalpy ਹੈ

(a) $H = U + PV + S$	(b) $H = U + PV - S$
(c) $H = U + PV$	(d) ਬਿਨੁਹਿਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

- 61.** According to Maxwell's law of distribution of velocities of molecules, the most probable velocity is –
- Greater than the mean velocity
  - Equal to the mean velocity
  - Equal to root mean square velocity
  - Less than the root mean square velocity
- ਮੈਕਸਵੈਲ ਦੇ molecules ਦੀ ਗਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਿਤ ਗਤੀ ਹੈ
- ਮੱਧਮਾਨ ਗਤੀ ਤੋਂ ਅਧਿਕ
  - ਮੱਧਮਾਨ ਗਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ
  - ਮੂਲ ਮੱਧਮਾਨ ਵਰਗ ਗਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ
  - ਮੂਲ ਮੱਧਮਾਨ ਵਰਗ ਗਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ
- 62.** A Ge semiconductor is doped with an acceptor impurity concentration of 10^{15} atoms/cm³. For the given hole mobility of $1800 \text{ cm}^2/\text{V}\cdot\text{s}$, the resistivity of this material is
- $0.288 \Omega\text{cm}$
  - $0.694 \Omega\text{cm}$
  - $3.472 \Omega\text{cm}$
  - $6.944 \Omega\text{cm}$
- ਇਕ Ge ਅਪਵਾਹਕ ਉੱਤੇ 10^{15} atoms/cm³ ਦੀ ਸਦਾਰਕ ਅਸੁੱਧ ਜਮਾਂ ਨਾਲ ਤਹਿ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇੱਤੀ ਗਈ $1800 \text{ cm}^2/\text{V}\cdot\text{s}$ ਦੀ hole mobility ਲਈ ਇਸ ਪਦਾਰਥ ਦੀ resistivity ਹੈ
- $0.288 \Omega\text{cm}$
  - $0.694 \Omega\text{cm}$
  - $3.472 \Omega\text{cm}$
  - $6.944 \Omega\text{cm}$
- 63.** What should be the clock frequency of a 6-bit A/D converter so that its maximum conversion time is $32 \mu\text{s}$?
- 1 MHz
  - 2 MHz
  - 0.5 MHz
  - 4 MHz
- ਇਕ 6-bit A/D ਪਰਿਵਰਤਕ ਦੀ clock ਆਵਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂਕਿ ਅਤਿਆਧਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਮ੍ਮ $32 \mu\text{s}$ ਹੋਵੇ ?
- 1 MHz
  - 2 MHz
  - 0.5 MHz
  - 4 MHz
- 64.** The voltage resolution of a 12-bit digital to analog converter (DAC), whose output varies from -10V to $+10\text{V}$ is, approximately –
- 1 mV
  - 5 mV
  - 20 mV
  - 100 mV
- ਇਕ 12-bit DAC ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ output -10V ਤੋਂ $+10\text{V}$ ਵਿਚ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਲੱਗਭਗ ਹੋਵੇਗੀ
- 1 mV
  - 5 mV
  - 20 mV
  - 100 mV
- 65.** The Common Mode Rejection Ratio (CMRR) of a differential amplifier using an operational amplifier is 100 dB. The output voltage for a differential input of $200 \mu\text{V}$ is 2V. The common mode gain is –
- 10
  - 0.1
  - 30 dB
  - 10 dB
- ਇਕ ਵਿਤਰੇਕੀ amplifier ਪਰਿਚਾਲਨ amplifier ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ Common Mode Rejection Ratio (CMRR) 100dB ਹੈ। $200 \mu\text{V}$ ਵਿਤਰੇਕੀ ਨਿਪੁਟ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸੰਚਾਲਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ output 2V ਹੈ। common mode ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ
- 10
  - 0.1
  - 30 dB
  - 10 dB
- 66.** Under normal operating conditions, the gate terminal of an n-channel junction field effect transistor (JFET) and n-channel metal oxide semiconductor field effect transistor (MOSFET) in enhancement mode is –
- both biased with positive potentials
  - both biased with negative potentials
  - biased with positive and negative potentials, respectively
  - biased with negative and positive potentials, respectively
- ਸਾਧਾਰਣ ਚਾਲਕ ਸਥਿਤੀ ਅਧੀਨ, n-channel JFET ਅਤੇ n-channel MOSFET ਦੀ gate terminal ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਪੱਧਤੀ ਹੈ
- ਦੋਵੇਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਲ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ
  - ਦੋਵੇਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਲ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ
  - ਦੋਵੇਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਲ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ
  - ਦੋਵੇਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਲ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ

67. A common emitter transistor amplifier circuit is operated under a fixed bias. In this circuit, the operating point

- (a) remains fixed with an increase in temperature
- (b) moves towards cut-off region with an increase in temperature
- (c) moves towards saturation region with a decrease in temperature
- (d) moves towards saturation region with an increase in temperature

ਇਕ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਵਾਹਕ transistor amplifier circuit ਸਥਿਰ ਦਬਾਉ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਕਟ ਵਿਚ ਕਾਰਜ ਬਿੰਦੂ

- (a) ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਧਾਅ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
- (b) ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਧਾਅ ਵਿਚ cut-off ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ ਹੈ
- (c) ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਘਟਾਅ ਵਿਚ saturation ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ ਹੈ
- (d) ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵਧਾਅ ਵਿਚ saturation ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਵੱਧਦਾ ਹੈ

68. The resolution of a D/A converter is approximately 0.4% of its full scale range. It is –

(a) An 8-bit converter	(b) A 10-bit converter
(c) A 12-bit converter	(d) A 16-bit converter

D/A ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਇਸਦੇ ਪੂਰਨ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ Resolution ਲਗਭਗ 0.4% ਹੈ ਇਹ ਹੈ

(a) An 8-bit converter	(b) A 10-bit converter
(c) A 12-bit converter	(d) A 16-bit converter

69. The speed of conversion is maximum in

- (a) Successive-approximation A/D converter
- (b) Parallel-comparator A/D converter
- (c) Counter ramp A/D converter
- (d) Dual-slope A/D converter

ਪਰਿਵਰਤਕ ਦੀ ਗਤੀ ਅਧਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

- (a) Successive-approximation A/D converter
- (b) Parallel-comparator A/D converter
- (c) Counter ramp A/D converter
- (d) Dual-slope A/D converter

70. Which of the following statements is true ?

- (a) AND and NOT gates are necessary and sufficient for the realization of any logical function.
- (b) OR and NOT gates are necessary and sufficient for the realization of any logical function.
- (c) NOR gates are sufficient to realize any logical function.
- (d) NAND gates are not sufficient to realize any logical function.

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ

- (a) AND ਅਤੇ NOT gate ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫਲਨ ਦੀ ਅਨੁਭੂਤੀ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹਨ।
- (b) OR ਅਤੇ NOT gates ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫਲਨ ਦੀ ਅਨੁਭੂਤੀ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਹਨ।
- (c) NOR gates ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫਲਨ ਦੀ ਅਨੁਭੂਤੀ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।
- (d) NAND gates ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫਲਨ ਦੀ ਅਨੁਭੂਤੀ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

71. The terminal count of a modulus-13 binary counter is –
 (a) 0000   (b) 1111   (c) 1101   (d) 1100
 Modules -13 binnary counter ਦੀ ਮਾਤਰਿਕ ਗਿਣਤੀ ਹੈ
 (a) 0000   (b) 1111   (c) 1101   (d) 1100
72. When an 8 bit serial in/serial out register is used for a $24 \mu\text{s}$ time delay, the clock frequency must be –
 (a) 41.67 k Hz   (b) 333 k Hz   (c) 125 k Hz   (d) 8 MHz
 ਜਦੋਂ ਇਕ 8 bit serial in/serial out ਰਜਿਸਟਰ $24 \mu\text{s}$ ਸਮਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੜੀ ਆਵਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ
 (a) 41.67 k Hz   (b) 333 k Hz   (c) 125 k Hz   (d) 8 MHz
73. In Miller integrator a resistance is used in parallel with the capacitance in the feedback path
 (a) to speed up the integration   (b) to avoid the open loop for dc
 (c) to give high input impedance   (d) no differentiation occurs
 Miller integrator ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਰੋਪਕ ਦੀ ਫੀਡਬੈਕ ਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ capacitance ਦੇ ਸਮਾਂਨਾਤਰ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 (a) ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੀ ਗਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ   (b) dc ਦੇ open loop ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ
 (c) ਪ੍ਰਤੀਬਾਧਾ ਨੂੰ ਉੱਚ input ਦੇਣ ਲਈ   (d) ਕੋਈ ਅਵਕਲ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਦਾ
74. The Schmitt trigger based circuits are better because they
 (a) work faster   (b) protect from false signals such as noises
 (c) have longer life   (d) require less number of components.
 Schmitt Trigger ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਰਕਟ ਬਿਹਤਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ :
 (a) ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ   (b) ਗਲਤ ਸਿਗਨਲ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੋਰ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ
 (c) ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚਲਦੇ ਹਨ   (d) ਘੱਟ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ
75. The depletion region in a p-n junction is created by –
 (a) Ionization   (b) Diffusion
 (c) Recombination   (d) All of these
 p-n junction ਵਿਚ depletion ਬੇਤਰ ਸਿਰਜਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) ਆਇਨੀਕਰਨ   (b) ਵਿਸਤਾਰ
 (c) ਪੁਨਰ-ਸੰਯੋਜਨ   (d) ਇਨ੍ਹੂਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ
76. The dynamic resistance of an ideal p-n junction with a forwards current of 10 mA at room temperature –
 (a) 2.5 ohm   (b) 0.4 ohm   (c) 250 ohm   (d) 4.0 ohm
 ਇਕ ਆਦਰਸ਼ p-n junction ਜਿਸ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਅਗਰਸਥ ਕਰੰਟ 10MA ਹੈ ਦਾ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ
 (a) 2.5 ohm   (b) 0.4 ohm   (c) 250 ohm   (d) 4.0 ohm

77. The input to a lock-in amplifier has the form $V_t(t) = V_i \sin(\omega t + \theta_i)$ where V_i , ω , θ_i are the amplitude, frequency and phase of the input signal respectively. This signal is multiplied by a reference signal of the same frequency ω , amplitude V_r and phase θ_r . If the multiplied signal is fed to a low pass filter of cut-off frequency ω , the final output signal is

- (a) $\frac{1}{2}V_iV_r \cos(\theta_i - \theta_r)$ (b) $V_iV_r [\cos(\theta_i - \theta_r) - \cos(\frac{1}{2}\omega t + \theta_i + \theta_r)]$
 (c) $V_iV_r \sin(\theta_i - \theta_r)$ (d) $V_iV_r [\cos(\theta_i - \theta_r) + \cos(\frac{1}{2}\omega t + \theta_i + \theta_r)]$

ਇਕ lock-in amplifier ਦੀ input ਬਣਤਰ $V_t(t) = V_i \sin(\omega t + \theta_i)$ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ V_i , ω , θ_i ਆਵਿਤੀ ਅਤੇ input signal ਦਾ ਫੇਜ਼ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਗਨਲ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਗਨਲ ਜਿਸ ਸਮਾਨ ਆਵਿਤੀ ω , amplitude V_r ਅਤੇ ਫੇਜ਼ θ_r ਹਨ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਗੁਣਾ ਹੋਇਆ ਸਿਗਨਲ cut-off ਆਵਿਤੀ ਰੱਖਦੇ low pass ਫਿਲਟਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਤਿਮ ਆਉਟਪੁਟ ਸਿਗਨਲ ਹੈ

- (a) $\frac{1}{2}V_iV_r \cos(\theta_i - \theta_r)$ (b) $V_iV_r [\cos(\theta_i - \theta_r) - \cos(\frac{1}{2}\omega t + \theta_i + \theta_r)]$
 (c) $V_iV_r \sin(\theta_i - \theta_r)$ (d) $V_iV_r [\cos(\theta_i - \theta_r) + \cos(\frac{1}{2}\omega t + \theta_i + \theta_r)]$

78. Band-pass and band-reject filters can be implemented by combining a low pass and a high pass filter in series and in parallel, respectively. If the cut-off frequencies of the low pass and high pass filters are ω_0^{LP} and ω_0^{HP} , respectively, the condition required to implement the band-pass and band-reject filters are, respectively –

- (a) $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ (b) $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$
 (c) $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ (d) $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$

Band-pass ਅਤੇ band-reject ਫਿਲਟਰ, low Pass ਅਤੇ high Pass ਫਿਲਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਤਰਤੀਬਿਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ 100 pass ਅਤੇ high-pass ਫਿਲਟਰ ਦੀ cut-off ਆਵਿਤੀ ω_0^{LP} ਅਤੇ ω_0^{HP} ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੈ ਤਾਂ band-pass ਅਤੇ band-reject ਫਿਲਟਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ

- (a) $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ (b) $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$
 (c) $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} < \omega_0^{LP}$ (d) $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$ and $\omega_0^{HP} > \omega_0^{LP}$

79. Dead time of proportional counter is –

- (a) about 1.5 μ sec (b) about 270 μ sec
 (c) about 0.25 μ sec (d) about 100 μ sec

Proportional counter ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਮਾਂ ਹੈ

- (a) about 1.5 μ sec (b) about 270 μ sec
 (c) about 0.25 μ sec (d) about 100 μ sec

80. In a thermocouple pressure gauge, the temperature of heater element is a function of pressure for pressure range

- (a) above atmosphere (b) below 1 mm of Hg
 (c) below 10^{-3} mm of Hg (d) below 1 μ m of Hg

ਇਕ thermocouple ਦਬਾਅ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿਚ, ਹੀਟਰ ਤੱਤ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ, ਦਬਾਅ ਖੇਤਰ ਲਈ ਦਬਾਅ ਕਾਰਜ ਹੈ

- (a) ਵਾਯੁਮੰਡਲ ਤੋਂ ਪਾਰ (b) below 1 mm of Hg
 (c) below 10^{-3} mm of Hg (d) below 1 μ m of Hg

- 81.** Radiation pyrometers are used in the temperature range of –
 (a) 0 – 500 °C (b) 500 – 1000 °C (c) –250 – 500 °C (d) 1200 – 2500 °C
 Radiation pyrometers ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 (a) 0 – 500 °C (b) 500 – 1000 °C (c) –250 – 500 °C (d) 1200 – 2500 °C
- 82.** A set of readings has a wide range and therefore it has –
 (a) low precision (b) high precision (c) low accuracy (d) high accuracy
 ਪੜ੍ਹਤ ਦੇ ਇਕ ਸੈਟ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸ ਕੋਲ ਹੈ
 (a) ਘੱਟ ਸੁੱਧਤਾ (b) ਵੱਧ ਸੁੱਧਤਾ (c) ਘੱਟ ਸਟੀਕਤਾ (d) ਵੱਧ ਸਟੀਕਤਾ
- 83.** The voltage of a circuit is measured by a voltmeter having high input impedance comparable with the output impedance of the circuit thereby causing error in voltage measurement. This error may be called –
 (a) gross error (b) random error
 (c) error caused by misuse of instrument (d) error caused by loading effect.
 ਇਕ ਸਰਕਟ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸੰਚਾਲਕ ਸ਼ਕਤੀ voltmeter ਦੁਆਰਾ ਮਾਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਰਕਟ ਦੀ output ਪ੍ਰਤੀਬਾਧਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ input ਪ੍ਰਤੀਬਾਧਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ voltage ਮਾਪਦੰਡ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ
 (a) ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਸ਼ (b) ਬੇਤਰਤੀਬ ਦੋਸ਼
 (c) ਯੰਤਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਦੋਸ਼ (d) ਅਧਿਕ ਦਬਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਾਪਰਿਆ ਦੋਸ਼
- 84.** The degree to which information on a map or in a digital database matches true or accepted values is referred to as :
 (a) precision and accuracy (b) precision
 (c) accuracy (d) None of the above
 ਇਕ ਨਕਸੇ 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਟਿਲ ਤੱਥਾਂਕੜੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਿਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਯਥਾਰਥਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਣਤ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ
 (a) ਸੂਖਮਤਾਮਾਪੀ ਅਤੇ ਪਰਿਸੁੱਧਤਾ (b) ਸੂਖਮਤਾਮਾਪੀ
 (c) ਪਰਿਸੁੱਧਤਾ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 85.** Systematic error occurred due to the poor calibration of the instrument that can be corrected by
 (a) taking several readings (b) replacing instruments
 (c) taking mean of values (d) taking median of values
 ਯੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਸ ਮਿਣਤੀ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰੇ ਸੰਰਚਕਾਤਮਕ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਹਾਂ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
 (a) ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੜ੍ਹਤਾਂ ਲੈ ਕੇ (b) ਯੰਤਰ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ
 (c) ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੱਧਮਾਨ ਦੁਆਰਾ (d) ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਦੁਆਰਾ
- 86.** One factor in the accuracy of reconstructed PCM signal is the
 (a) signal bandwidth (b) carrier frequency
 (c) number of bits used for quantization (d) baud rate
 ਪੁਨਰਸਿਰਜਿਤ PCM ਸਿਗਨਲ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ
 (a) signal bandwidth (b) carrier frequency
 (c) number of bits used for quantization (d) baud rate

87. Strain gauge can be used to monitor change in
 (a) Pressure   (b) Torque   (c) Displacement (d) All of these
 Strain gage ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
 (a) ਦਬਾਅ   (b) Torque   (c) ਸਥਾਨ ਬਦਲੀ   (d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
88. Which bridge is utilized in signal conditioning circuits for balancing purposes ?
 (a) Maxwell Bridge   (b) Wheatstone Bridge
 (c) Wein Bridge   (d) Kelvin Bridge
 ਸਿਗਨਲ ਅਨੁਕੂਲਨ ਸਰਕਟ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸ Bridge ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 (a) Maxwell Bridge   (b) Wheatstone Bridge
 (c) Wein Bridge   (d) Kelvin Bridge
89. If the gain of closed loop inverting amplifier is 3.9, with input resistor value of $1.6\text{ k}\Omega$, what value of feedback resistor is needed ?
 (a) $2.4\text{ k}\Omega$ (b) $410\ \Omega$ (c) $6240\ \Omega$ (d) $0.62\text{ k}\Omega$
 ਜੇਕਰ $1.6\text{ k}\Omega$ inpute ਪ੍ਰਤੀਵਾਧਕ ਮੁੱਲ ਸਹਿਤ ਸੰਕੀਰਣ ਲੂਪ ਪ੍ਰਵਰਤਕ amplifier ਦਾ ਲਾਭ 3.9 ਹੈ, ਤਾਂ
 ਫੀਡਬੈਕ ਪ੍ਰਤੀਬਾਦ ਦਾ ਕੀ ਮੁੱਲ ਆਵੇਸ਼ਕ ਹੈ
 (a) $2.4\text{ k}\Omega$ (b) $410\ \Omega$ (c) $6240\ \Omega$ (d) $0.62\text{ k}\Omega$
90. Op-amps used as high- and low-pass filter circuits employ which configuration ?
 (a) Comparator   (b) Non-inverting (c) Open-loop   (d) Inverting
 ਉਚਾਂ ਅਤੇ ਨਿਮਨ-ਪਾਸ ਫਿਲਟਰ ਸਰਕਟ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੇ Op-amps ਕਿਸ ਸਮਾਕਿਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ?
 (a) comparator   (b) non-inverting (c) open-loop   (d) inverting
91. The value of coefficient of correlation lies between
 (a) 0 to 1   (b) 1 to - 10   (c) 0 to -1   (d) -1 to +1
 ਸਹਸੰਬੰਧ ਦੇ ਗੁਣਾਂਕ ਦੇ ਮੁੱਲ ਕਿਸ ਦਰਮਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) 0 to 1   (b) 1 to - 10   (c) 0 to -1   (d) -1 to +1
92. The first Stokes line of a rotational Raman spectrum is observed at 12.96 cm^{-1} . Considering rigid rotor approximation, the rotational constant is given by –
 (a) 6.48 cm^{-1} (b) 3.24 cm^{-1} (c) 2.16 cm^{-1} (d) 1.62 cm^{-1}
 ਚੱਕਰੀ Raman spectrum ਦੀ ਪ੍ਰਥਮ strok line 12.96 cm^{-1} ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਸੱਭਤ ਰੋਟੋਰ
 ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਚੱਕਰੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦਰਸਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
 (a) 6.48 cm^{-1} (b) 3.24 cm^{-1} (c) 2.16 cm^{-1} (d) 1.62 cm^{-1}
93. For a multi-electron, l , L and S specify the one-electron orbital angular momentum, total orbital angular momentum and total spin angular momentum, respectively. The selection rules for electric dipole transition between the two electronic energy levels, specified by l , L and S are
 (a) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = 0; \Delta l = 0, \pm 1$ (b) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = 0; \Delta l = \pm 1$
 (c) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = \pm 1; \Delta l = 0, \pm 1$ (d) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = \pm 1; \Delta l = \pm 1$
 ਇਕ ਬਹੁ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਲਈ l , L ਅਤੇ S ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਕ-ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨ ਚੱਕਰੀ ਕੋਣਦਾਰ ਗਤੀ, ਸਮੁੱਚੀ ਚੱਕਰੀ
 ਕੋਣਦਾਰ ਗਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਪਿਨ ਕੋਣਦਾਰ ਗਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਦੋ ਬਿਜਲੀਈ ਉਰਜਾ
 ਪੱਧਰਾਂ ਜੋ l , L , S ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤ ਹਨ, ਦਰਮਿਆਨ ਬਿਜਲੀਈ ਦੋ-ਪਰੁਵੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਨੇਮ ਹਨ
 (a) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = 0; \Delta l = 0, \pm 1$ (b) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = 0; \Delta l = \pm 1$
 (c) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = \pm 1; \Delta l = 0, \pm 1$ (d) $\Delta L = 0, \pm 1; \Delta S = \pm 1; \Delta l = \pm 1$

94. The coherence length of laser light is –

- (a) Directly proportional to the length of the active medium
- (b) Directly proportional to the width of the spectral line
- (c) Inversely proportional to the width of the spectral line
- (d) Inversely proportional to the length of the active laser medium.

ਲੋੜਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਲੰਬਾਈ ਹੈ

- (a) ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਮਾਪਿਆਮ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਪਾਤਕ
- (b) spectral ਰੇਖਾ ਦੀ ਚੋੜਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਪਾਤਕ
- (c) spectral ਰੇਖਾ ਦੀ ਚੋੜਾਈ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਅਨੁਪਾਤਕ
- (d) ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਲੋੜਰ ਮਾਪਿਆਮ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਅਨੁਪਾਤਕ

95. The L_β line of X-rays emitted from an atom with principal quantum numbers $n = 1, 2, 3 \dots$ arises from the transition

(a) $n = 4 \rightarrow n = 2$	(b) $n = 3 \rightarrow n = 2$
(c) $n = 5 \rightarrow n = 2$	(d) $n = 3 \rightarrow n = 1$

ਇਕ atom ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ X-rays ਦੀ L_β ਰੇਖਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਚਿਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ $n = 1, 2, 3 \dots$ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

(a) $n = 4 \rightarrow n = 2$	(b) $n = 3 \rightarrow n = 2$
(c) $n = 5 \rightarrow n = 2$	(d) $n = 3 \rightarrow n = 1$

96. The last two terms of the electronic configuration of manganese (Mn) atom is $3d^5 4s^2$.

The term factor of Mn^{4+} ion is –

- (a) ${}^4D_{1/2}$
- (b) ${}^4F_{3/2}$
- (c) ${}^3F_{9/2}$
- (d) ${}^3D_{7/2}$

ਮੈਗਨੀਜ਼ (Mn) ਐਟਮ ਦੀ ਬਿਜਲਈ ਸਮਾਕਿਤੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦੋ ਪਦ ਹਨ – $3d^5 4s^2$ | Mn^{4+} ion ਦਾ term factor ਹੈ

- (a) ${}^4D_{1/2}$
- (b) ${}^4F_{3/2}$
- (c) ${}^3F_{9/2}$
- (d) ${}^3D_{7/2}$

97. An atomic transition ${}^1P \rightarrow {}^1S$ in a magnetic field 1 Tesla shows Zeeman splitting. Given that the Bohr magneton $\mu_B = 9.27 \times 10^{-24} \text{ J/T}$, and the wavelength corresponding to the transition is 250 nm, the separation in the Zeeman spectral lines is approximately –

- (a) 0.01 nm
- (b) 0.1 nm
- (c) 1.0 nm
- (d) 10 nm

ਚੁਬਕੀ ਖੇਤਰ 1 Tesla ਵਿਚ atomic ਰੂਪਾਂਤਰਨ ${}^1P \rightarrow {}^1S$ Zeeman ਖੰਡਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ | Bohr magneton ਅਨੁਸਾਰ $\mu_B = 9.27 \times 10^{-24} \text{ J/T}$ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈ 250 nm ਹੈ, Zeeman spectral ਰੇਖਾ ਵਿਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਹੈ

- (a) 0.01 nm
- (b) 0.1 nm
- (c) 1.0 nm
- (d) 10 nm

98. Consider the hydrogen-deuterium molecule HD. If the mean distance between the two atoms is 0.08 nm and the mass of the hydrogen atom is 938 MeV/c^2 , then the energy difference ΔE between the two lowest rotational states is approximately –

- (a) 10^{-1} eV
- (b) 10^{-2} eV
- (c) $2 \times 10^{-2} \text{ eV}$
- (d) 10^{-3} eV

hydrogen-deuterium molecule HD ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ | ਜੇਕਰ ਦੋ ਐਟਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੱਧਮਾਨ ਦੂਰੀ 0.08nm ਹੈ ਅਤੇ hydrogen ਐਟਮ ਦਾ mass 938 MeV/c^2 ਹੈ ਤਾਂ ਦੋ ਨਿਮਨ ਚੱਕਰਾਕਾਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਰਜਾ ਭਿੰਨਤਾ ΔE ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ

- (a) 10^{-1} eV
- (b) 10^{-2} eV
- (c) $2 \times 10^{-2} \text{ eV}$
- (d) 10^{-3} eV

99. For an electron in hydrogen atom the states are characterized by the usual quantum numbers n, l, m_l . The electric dipole transition between any two states requires that –

(a) $\Delta l = 0; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(b) $\Delta l = \pm 1; \Delta m_l = \pm 1, \pm 2$
(c) $\Delta l = \pm 1; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(d) $\Delta l = \pm 1; \Delta m_l = 0, \pm 2$

Hydrogen atom ਵਿਚ electron ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਧਾਰਣ Quantum ਅੰਕ n, l, m_l ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲਈ ਦੋ-ਪਰੁਵੀ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਲਈ ਕੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ

(a) $\Delta l = 0; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(b) $\Delta l = \pm 1; \Delta m_l = \pm 1, \pm 2$
(c) $\Delta l = \pm 1; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(d) $\Delta l = \pm 1; \Delta m_l = 0, \pm 2$

100. In a Stern-Gerlach experiment the atomic beam whose angular momentum state is to be determined, must travel through –

(a) homogeneous radio frequency magnetic field
(b) homogeneous static magnetic field
(c) inhomogeneous static magnetic field
(d) inhomogeneous radio frequency magnetic field.

Stern-Gerlach ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਐਟਮੀ ਕਿਰਨ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਣਦਾਰ ਗਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਕਿਸ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਦੇ ਜਾਵੇਗੀ?

(a) ਸਮਰੂਪ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੇਡੀਓ ਆਫਿਤੀ	(b) ਸਮਰੂਪ ਸਥਿਰ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ
(c) ਅਸਮਰੂਪ ਸਥਿਰ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ	(d) ਅਸਮਰੂਪ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੇਡੀਓ ਆਫਿਤੀ

101. The doublet observed in alkali spectra are due to –

(a) screening of the K-electrons	(b) spin-orbit interaction of the electrons
(c) pressure of isotopes	(d) none of the above

Alkali spectra ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਿਤ doublet ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ

(a) K-electrons ਦੀ ਜਾਂਚ	(b) electrons ਦੀ spin-orbit ਅੰਤਰ-ਕਿਰਿਆ
(c) ਆਈਸੋਟੋਪਸ ਦਾ ਦਬਾਅ	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

102. The hyperfine splitting of the spectral lines of an atom is due to

(a) the coupling between the spins of two or more electrons
(b) the coupling between the spins and the angular momentum of the electrons
(c) the coupling between the electron and the nuclear spin
(d) the effect of external electromagnetic fields

ਇਕ ਐਟਮ ਦੀ spectral ਰੇਖਾ ਦੀ hyperfine splitting ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ

(a) ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ electrons ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਯੋਜਨ
(b) electrons ਦੀ ਕੋਣਦਾਰ ਗਤੀ ਅਤੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਯੋਜਨ
(c) electrons ਅਤੇ nuclear ਚੱਕਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਯੋਜਨ
(d) ਬਾਹਰੀ ਬਿਜਲਈ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

103. If 50 kV is the applied potential in an X-ray tube, then the minimum wavelength of X-rays produced is –

(a) 0.2 nm	(b) 2 nm	(c) 0.2 Å	(d) 2 Å

ਜੇਕਰ ਇਕ x-ray tube ਵਿਚ applied potential 50kv ਹੈ, ਤਾਂ x-ray ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈ ਹੈ

(a) 0.2 nm	(b) 2 nm	(c) 0.2 Å	(d) 2 Å

104. Consider the pure rotational spectrum of a diatomic rigid rotor. The separation between two consecutive lines ($\Delta \tilde{v}$) in the spectrum –

- (a) is directly proportional to the moment of inertia of the rotor.
- (b) is inversely proportional to the moment of inertia of the rotor.
- (c) depends on the angular momentum.
- (d) is directly proportional to the square of the interatomic separation.

ਇਕ diatomic rigid rotor ਦੀ ਸੁੱਧ ਚੱਕਰਦਾਰ spectrum ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। spectrum ਵਿਚ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਹੈ

- (a) rotor ਦੇ inertia moment ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਪਾਤਕ
- (b) rotor ਦੇ inertia moment ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਅਨੁਪਾਤਕ
- (c) ਕੋਣਦਾਰ ਗਤੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ
- (d) ਅੰਤਰ ਐਟਮੀ ਵੰਡ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਪਾਤਕ

105. For Raman spectrum, the selection rules are

(a) $\Delta J = 0, \pm 1; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(b) $\Delta J = \pm 1, \pm 2; \Delta m_l = \pm 1, \pm 2$
(c) $\Delta J = 0, \pm 2; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(d) $\Delta J = \pm 2; \Delta m_l = \pm 1$

Raman spectrum ਲਈ, ਚੋਣ ਨਿਯਮ ਹਨ

(a) $\Delta J = 0, \pm 1; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(b) $\Delta J = \pm 1, \pm 2; \Delta m_l = \pm 1, \pm 2$
(c) $\Delta J = 0, \pm 2; \Delta m_l = 0, \pm 1$	(d) $\Delta J = \pm 2; \Delta m_l = \pm 1$

106. L-S coupling often occurs in –

(a) all atoms	(b) lighter atoms
(c) heavier atoms	(d) occurs only in nuclei

L-S coupling ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ

(a) ਸਾਰੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਵਿਚ	(b) ਹਲਕੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਵਿਚ
(c) ਭਾਰੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਵਿਚ	(d) ਸਿਰਫ਼ nuclei ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ

107. Which one of the following CANNOT be explained by considering a harmonic approximation for the lattice vibration in solids?

(a) Debye's T ³ law	(b) Dulong Petit's law
(c) Optical branches in lattices	(d) Thermal expansion

ਠੇਸ ਪਰਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚ lattice ਬਰਾਹਟ ਲਈ harmonic ਅਨੁਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ?

(a) Debye's T ³ law	(b) Dulong Petit's law
(c) Optical branches in lattices	(d) Thermal expansion

108. Considering the BCS theory of superconductors, which one of the following statements is NOT CORRECT? (h is the Planck's constant and e is the electronic charge)

- (a) Presence of energy gap at temperatures below the critical temperatures
- (b) Different critical temperatures for isotopes
- (c) Quantization of magnetic flux in superconducting ring in the unit of (h/e)
- (d) Presence of Meissner effect

Superconductors ਦੇ BCS ਸਿਧਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ? (h Planck's constant ਹੈ ਅਤੇ e ਬਿਜਲਈ ਚਾਰਜ ਹੈ)

- (a) ਸੰਕਟਪੂਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਉੱਤਰਾਂ ਅੰਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ
- (b) isotopes ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਟਪੂਰਨ ਤਾਪਮਾਨ
- (c) (h/e) ਯੂਨਿਟ ਦੇ superconducting ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਚੁੰਬਕੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ quantization
- (d) meissner ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

109. The temperature (T) dependence of magnetic susceptibility (χ) of a ferromagnetic substance with a Curie temperature T_c is given by

(a) $\frac{C}{T-T_c}$, for $T < T_c$	(b) $\frac{C}{T-T_c}$, for $T > T_c$
(c) $\frac{C}{T+T_c}$, for $T < T_c$	(d) $\frac{C}{T+T_c}$, for $T > T_c$

एक ferromagnetic पदारथ दा उपमान (T) जो चुंबकी susceptibility (χ) ते आपारित है, Curie उपमान T_c सहित नुँ दरसाइਆ जा सकदा है

(a) $\frac{C}{T-T_c}$, for $T < T_c$	(b) $\frac{C}{T-T_c}$, for $T > T_c$
(c) $\frac{C}{T+T_c}$, for $T < T_c$	(d) $\frac{C}{T+T_c}$, for $T > T_c$

110. For a three dimensional crystal having N primitive unit cells with a basis of p atoms, the number of optical branches is

(a) 3	(b) $3p$	(c) $3p - 3$	(d) $3N - 3p$

एक द्वि-आजामी crystal जो p atoms आपार दे N प्रारंभिक unit cells रैखदा है, लष्टी optical भाग दी गिणती है

(a) 3	(b) $3p$	(c) $3p - 3$	(d) $3N - 3p$

111. Consider X-ray diffraction from a crystal with a face-centered cubic (fcc) lattice. The lattice plane for which there is NO diffraction peak is

(a) (212)	(b) (111)	(c) (200)	(d) (311)

मन लष्टु एक crystal दिंचें fcc lattice सहित X-ray diffraction है। हेठ लिखिए दिंचें किस लष्टी lattice परातल दी कोटी diffraction मिखर नहीं है

(a) (212)	(b) (111)	(c) (200)	(d) (311)

112. The Hall co-efficient, R_H , of sodium depends on

(a) The effective charge carrier mass and carrier density
(b) The charge carrier density and relaxation time
(c) The charge carrier density only
(d) The effective charge carrier mass

Sodium दा Hall co-efficient, R_H , आपारित है

(a) प्रूत्तावकारी चारज संवाहन mass अंडे घण्डव संवाहक
(b) चारज संवाहक घण्डव अंडे सिलीकरन समां
(c) सिरद्ध चारज संवाहक घण्डव
(d) प्रूत्तावकसाली चारज संवाहक mass

113. Which one of the following axes of rotational symmetry is NOT permissible in single crystals?

(a) Two-fold axis	(b) three-fold axis
(c) four-fold axis	(d) five-fold axis

Rotational symmetry दी हेठ लिखिए दिंचें किहड़ी अक्ष-रेखा, एकहिरे crystal लष्टी संभव नहीं ?

(a) Two-fold axis	(b) three-fold axis
(c) four-fold axis	(d) five-fold axis

114. The Bloch theorem states that within a crystal, the wavefunction, $\psi(\vec{r})$, of an electron has the form –

- (a) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r})$ is an arbitrary function and $\vec{k}$ is an arbitrary vector.
- (b) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r})$ is an arbitrary function and $\vec{G}$ is a reciprocal lattice vector.
- (c) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r}) = u(\vec{r} + \vec{\Lambda})$, $\vec{\Lambda}$ is lattice vector and $\vec{G}$ is a reciprocal lattice vector.
- (d) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r}) = u(\vec{r} + \vec{\Lambda})$, $\vec{\Lambda}$ is lattice vector and $\vec{k}$ is an arbitrary vector.

Bloch theorem ਡੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ crystal ਵਿਚ, electrons ਦੇ wavefunction, $\psi(\vec{r})$ ਦੀ ਬਣਤਰ ਹੈ

- (a) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r})$ is an arbitrary function and $\vec{k}$ is an arbitrary vector.
- (b) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r})$ is an arbitrary function and $\vec{G}$ is a reciprocal lattice vector.
- (c) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{G} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r}) = u(\vec{r} + \vec{\Lambda})$, $\vec{\Lambda}$ is lattice vector and $\vec{G}$ is a reciprocal lattice vector.
- (d) $\psi(\vec{r}) = u(\vec{r})e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}}$ where $u(\vec{r}) = u(\vec{r} + \vec{\Lambda})$, $\vec{\Lambda}$ is lattice vector and $\vec{k}$ is an arbitrary vector.

115. A low density oxygen gas at low temperature, only the translational and rotational modes of the molecules are excited. The specific heat per molecule of the gas is

- (a) $\frac{1}{2}k_B$
- (b) k_B
- (c) $\frac{3}{2}k_B$
- (d) $\frac{5}{2}k_B$

ਨਿਮਨ ਘਣਤਵ ਆਕਸੀਜਨ ਗੈਸ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਉੱਤੇ, molecules ਦੇ ਸਿਰਫ translation ਅਤੇ rotationa modes ਉੱਤੇਜਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੈਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ molecule ਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਪ ਹੈ

- (a) $\frac{1}{2}k_B$
- (b) k_B
- (c) $\frac{3}{2}k_B$
- (d) $\frac{5}{2}k_B$

116. The electron dispersion relation for a one-dimensional metal is given by

$$\epsilon_k = 2\epsilon_0 \left[\sin^2 \frac{ka}{2} - \frac{1}{6} \sin^2 ka \right]$$

where k is the momentum, a is the lattice constant, ϵ_0 is a constant having dimension of energy and $|ka| \leq \pi$. If the average number of electrons per atom in the conduction band is $1/3$, then the Fermi energy is –

- (a) $\frac{\epsilon_0}{4}$
- (b) ϵ_0
- (c) $\frac{2\epsilon_0}{3}$
- (d) $\frac{5\epsilon_0}{3}$

ਇਕ -ਆਖਾਮੀ ਧਾਰਾ ਲਈ Electron ਵਿਸਤਾਰ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

$$\epsilon_k = 2\epsilon_0 \left[\sin^2 \frac{ka}{2} - \frac{1}{6} \sin^2 ka \right]$$

ਜਿਥੇ k momentum ਹੈ, a , lattice constant ਹੈ ϵ_0 ਉਰਜਾ ਦਾ ਮਾਪ ਰੱਖਦਾ constant ਹੈ ਅਤੇ $|ka| \leq \pi$.

ਜੇਕਰ conduction band ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ atom ਦਾ ਔਸਤ ਨੰਬਰ $1/3$ ਹੈ ਤਾਂ Fermi ਉਰਜਾ ਹੈ

- (a) $\frac{\epsilon_0}{4}$
- (b) ϵ_0
- (c) $\frac{2\epsilon_0}{3}$
- (d) $\frac{5\epsilon_0}{3}$

117. Electronic contribution to the specific heat of metals at low temperature is –

- (a) an exponential function of T
- (b) a linear function of T
- (c) zero
- (d) none of these

ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਪ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ

- (a) T ਦਾ ਇੱਕ exponential ਫਲਨ
- (b) T ਦਾ ਇੱਕ ਰੇਖਾਬੱਧ ਫਲਨ
- (c) ਸਿਫਰ
- (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

118. The absolute value of velocity of electrons corresponding to the point of inflexion in the E-k diagram is –

(a) minimum (b) maximum (c) zero (d) not known

Electrons ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਮੁੱਲ E-k diagram ਇਕ inflexion ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਸਮਰੂਪ ਹੈ

(a) ਨਿਊਨਤਮ (b) ਅਧਿਕਤਮ (c) ਸਿਫਰ (d) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ

119. In the original BCS model of superconductivity the dependence of T_c on isotope mass is –

(a) $T_c \propto M^{-1}$ (b) $T_c \propto M$ (c) $T_c \propto M^{-1/2}$ (d) $T_c \propto M^{1/2}$

Superconductivity ਦੋ ਸੈਲਿਕ BCS ਮਾਡਲ ਦੀ isotopemass ਉੱਤੇ T_c ਪਰਾਪੀਨਤਾ ਹੈ

(a) $T_c \propto M^{-1}$ (b) $T_c \propto M$ (c) $T_c \propto M^{-1/2}$ (d) $T_c \propto M^{1/2}$

120. The maximum radius of the interstitial sphere that can just fit into the void between the body centered atom of bcc structure is –

(a) $r[(2/\sqrt{3}) - 1]$ (b) $r[(\sqrt{3}/2) - 1]$

(c) $r[\sqrt{3} - 1]$ (d) $r[\sqrt{2} - 1]$

Interstitial ਚੱਕਰ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਪ ਵਿਆਸ ਜੋ ਕਿ bcc ਸੰਰਚਨਾ ਦੇ ਆਕਾਰ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ void ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

(a) $r[(2/\sqrt{3}) - 1]$ (b) $r[(\sqrt{3}/2) - 1]$

(c) $r[\sqrt{3} - 1]$ (d) $r[\sqrt{2} - 1]$

121. If the static dielectric constant of NaCl crystal is 5.6 and its optical refractive index is 1.5, the ratio of its electric polarizability and its total polarizability is –

(a) 0.5 (b) 0.7 (c) 0.8 (d) 0.9

ਜੇਕਰ NaCl crystal ਦਾ ਸਥਿਰ dielectric constant 5.6 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ optical refractive index 1.5 ਹੈ ਇਸ ਦੀ electric polarizability ਅਤੇ total porlarizability ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੋਵੇਗਾ :

(a) 0.5 (b) 0.7 (c) 0.8 (d) 0.9

122. Deuteron has only one bound state with spin parity 1^+ , isospin 0 and electric quadrupole moment 0.286 efm^2 . These data suggest that the nuclear forces are having

(a) Only spin and isospin dependence

(b) No spin dependence and no tensor components

(c) Spin dependence and no tensor components

(d) Spin dependence alongwith tensor components.

Deuteron ਦੀ spin parity 1^+ , isospin 0 ਅਤੇ ਬਿਜਲਈ quadrupole moment 0.286 efm^2 ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸੀਮਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਵੇਰਵਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ

(a) ਸਿਰਫ spin ਅਤੇ isospin ਪਰਾਪੀਨਤਾ

(b) ਨਾ spin ਪਰਾਪੀਨਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ tensor components

(c) spin ਪਰਾਪੀਨਤਾ ਤਾਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ tensor components ਨਹੀਂ

(d) tensor component ਸਹਿਤ spin ਪਰਾਪੀਨਤਾ

123. Which one of the following sets corresponds to fundamental particles ?

(a) Proton, electron and neutron (b) Proton, electron and proton

(c) Electron, photon and neutrino (d) Quark, electron and meson

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੁੱਟ ਆਧਾਰਭੁਤ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ

(a) ਪ੍ਰੋਟਨ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਅਤੇ ਨਿਊਦਾਨ (b) ਪ੍ਰੋਟਨ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟਨ

(c) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ, ਫੋਟਨ ਅਤੇ ਨਿਊਟ੍ਰਾਨ (d) ਤਕੁਆਰਕ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ

124. In the β decay process, the transition $2^+ \rightarrow 3^+$, is
 (a) allowed both by Fermi and Gammow-Teller selection rule
 (b) allowed by Fermi and not by Gammow-Teller selection rule
 (c) not allowed by Fermi but allowed by Gammow-Teller selection rule
 (d) not allowed both by Fermi and Gammow-Teller selection rule
 β विघटन प्रक्रिया विच, रुपांतरन $2^+ \rightarrow 3^+$ है
 (a) Fermi अते Gammow-Teller देहों चेण नियम दुआरा सहीकारत
 (b) Fermi चेण नियम दुआरा सहीकारत पर Gammow-teller दुआरा नहीं
 (c) Gammow Teller चेण नियम दुआरा सहीकारत पर Fermi दुआरा नहीं
 (d) Fermi अते Gammow Teller चेण नियम देहों दुआरा सहीकारत नहीं
125. The semi-empirical mass formula for the binding energy of nucleus contains a surface correction term. This term depends on the mass number A of the nucleus as
 (a) $A^{-1/3}$ (b) $A^{1/3}$ (c) $A^{2/3}$ (d) A
 nucleus ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਜਾ ਦਾ Semi-empirical mass ਫਾਰਮੂਲਾ ਆਪਾਰਤੁਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਇਹ
 ਪਦ nucleus ਦੇ A mass 'ਤੇ ਕਿਸ ਵਜੋਂ ਆਪਾਰਿਤ ਹੈ
 (a) $A^{-1/3}$ (b) $A^{1/3}$ (c) $A^{2/3}$ (d) A
126. A neutron passing through a detector is detected because of
 (a) the ionization it produces
 (b) the scintillation light it produces
 (c) the electron-hole pairs it produces
 (d) the secondary particles produced in a nuclear reaction in the detector medium
 ਇਕ ਸੰਸੂਚਕ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੇ neutron ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ
 (a) ionization ਜੋ ਇਹ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
 (b) scintillation ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
 (c) electron-hole ਜੋੜੇ ਜੋ ਇਹ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
 (d) ਸੰਸੂਚਨ ਮਾਹਿਅਮ ਵਿਚ nuclear ਪ੍ਰਤੀ ਕ੍ਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਤਪਾਦਿਤ ਦੂਜੈਲੇ ਪਰਮਾਣੂ
127. The basic process underlying the neutron β -decay is
 (a) $d \rightarrow u + e^- + \bar{\nu}_e$ (b) $d \rightarrow u + e^-$
 (c) $s \rightarrow u + e^- + \bar{\nu}_e$ (d) $u \rightarrow d + e^- + \bar{\nu}_e$
 Neutron β -decay ਦੀ ਆਪਾਰਤੁਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ
 (a) $d \rightarrow u + e^- + \bar{\nu}_e$ (b) $d \rightarrow u + e^-$
 (c) $s \rightarrow u + e^- + \bar{\nu}_e$ (d) $u \rightarrow d + e^- + \bar{\nu}_e$
128. In the nuclear shell model the spin parity of ^{15}N is given by
 (a) $\frac{1}{2}^-$ (b) $\frac{1}{2}^+$ (c) $\frac{3}{2}^-$ (d) $\frac{3}{2}^+$
 ਇਕ nuclear shell ਮਾਡਲ ਵਿਚ ^{15}N ਦੀ spin parity ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 (a) $\frac{1}{2}^-$ (b) $\frac{1}{2}^+$ (c) $\frac{3}{2}^-$ (d) $\frac{3}{2}^+$
129. Weak nuclear forces act on
 (a) both hadrons and leptons (b) hadrons only
 (c) all particles (d) all charged particles
 ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਬਲ ਕਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ
 (a) hadrons ਅਤੇ leptons ਦੋਹਾਂ ਉੱਤੇ (b) ਸਿਰਫ਼ hadrons ਉੱਤੇ
 (c) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂਆਂ ਉੱਤੇ (d) ਸਾਰੇ ਚਾਰਜ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣੂਆਂ ਉੱਤੇ

137. Identify the CORRECT statement for the following vectors $\vec{a} = 3\hat{i} + 2\hat{j}$ and $\vec{b} = \hat{i} + 2\hat{j}$.

- (a) The vectors $\vec{a}$ and $\vec{b}$ are linearly independent.
- (b) The vectors $\vec{a}$ and $\vec{b}$ are linearly dependent.
- (c) The vectors $\vec{a}$ and $\vec{b}$ are orthogonal.
- (d) The vectors $\vec{a}$ and $\vec{b}$ are normalized.

ਵੈਕਟਰ $\vec{a} = 3\hat{i} + 2\hat{j}$ ਅਤੇ $\vec{a} = 3\hat{i} + 2\hat{j}$ ਲਈ ਉਚਤ ਕਥਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ:

- (a) ਵੈਕਟਰ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਰੇਖਾਬੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ
- (b) ਵੈਕਟਰ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਰੇਖਾਬੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਰਾਪੀਨ ਹਨ।
- (c) ਵੈਕਟਰ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਆਇਤੀ ਹਨ
- (d) ਵੈਕਟਰ $\vec{a}$ ਅਤੇ $\vec{b}$ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ

138. The number of independent components of the symmetric tensor A_{ij} with indices $i, j = 1, 2, 3$ is

(a) 1	(b) 3	(c) 6	(d) 9
- ਸਮਰੂਪੀ ਟੈਨਜ਼ਰ A_{ij} ਨਾਲ ਇੰਡੀਸ਼ਸ $i, j = 1, 2, 3$ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ:

(a) 1	(b) 3	(c) 6	(d) 9

139. $f(x)$ is a symmetric periodic function of x i.e. $f(x) = f(-x)$. Then, in general, the Fourier series of the function $f(x)$ will be of the form

- (a) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx) + b_n \sin(nkx))$
- (b) $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx))$
- (c) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$
- (d) $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$

$f(x), x$ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਰੂਪੀ ਸਾਮਾਇਕ ਫਲਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ $f(x) = f(-x)$, ਫਿਰ, ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ, $f(x)$ ਫਲਨ ਦੀ ਫੌਰੀਅਰ ਲੜੀ ਦਾ ਕੀ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ?

- (a) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx) + b_n \sin(nkx))$
- (b) $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nkx))$
- (c) $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$
- (d) $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin(nkx))$

140. Two matrices A and B are said to be similar if $B = P^{-1}AP$ for some invertible matrix P. Which one of the following statements is NOT TRUE?

- (a) $\text{Det } A = \text{Det } B$
- (b) Trace of A = Trace of B
- (c) A and B have same eigen vectors.
- (d) A and B have same eigen values.

ਦੋ ਸਾਰਨੀਆਂ A ਅਤੇ B ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸਮਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ $B = P^{-1}AP$ ਨੂੰ P ਸਾਰਨੀ ਵਿਚ ਉਲਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (a) $\text{Det } A = \text{Det } B$
- (b) A ਦੇ ਚਿਹਨ = B ਦੇ ਚਿਹਨ
- (c) A ਅਤੇ B ਦੇ ਸਮਾਨ ਈਜਨਵੈਕਟਰ ਹਨ
- (d) A ਅਤੇ B ਦੇ ਸਮਾਨ ਈਜਨਮੁੱਲ ਹਨ

141. The value of the integral $\oint \frac{e^z \sin(z)}{z^2} dz$, where the contour C is the unit circle: $|z - 2| = 1$, is

- (a) $2\pi i$ (b) $4\pi i$ (c) πi (d) 0

ਪੂਰਕ $\oint \frac{e^z \sin(z)}{z^2} dz$ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਜਿਥੇ ਚਿੱਤਰ C ਇਕਾਈ ਚੱਕਰ ਹੈ: $|z - 2| = 1$ ਹੈ

- (a) $2\pi i$ (b) $4\pi i$ (c) πi (d) 0

142. If $f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x < 3 \\ x - 3 & \text{for } x \geq 3 \end{cases}$, then the Laplace transform of $f(x)$ is

- (a) $s^{-2} e^{3s}$ (b) $s^2 e^{-3s}$ (c) s^{-2} (d) $s^{-2} e^{-3s}$

ਜੇਕਰ $f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x < 3 \\ x - 3 & \text{for } x \geq 3 \end{cases}$ ਹੈ ਤਾਂ $f(x)$ ਦਾ ਲੈਪਲੇਸ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹੈ :

- (a) $s^{-2} e^{3s}$ (b) $s^2 e^{-3s}$ (c) s^{-2} (d) $s^{-2} e^{-3s}$

143. If $\vec{F} = x\hat{i} + y\hat{j} + z\hat{k}$, then its divergence is –

- (a) $\hat{i} + \hat{j} + \hat{k}$ (b) 3
(c) $x + y + z$ (d) None of these

ਜੇਕਰ $\vec{F} = x\hat{i} + y\hat{j} + z\hat{k}$ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਵਿਚਲਣ ਹੈ :

- (a) $\hat{i} + \hat{j} + \hat{k}$ (b) 3
(c) $x + y + z$ (d) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

144. If $\int_{-1}^{+1} P_n(x) dx = 2$, then n is –

- (a) 1   (b) 0
(c) -1   (d) None of these

ਜੇਕਰ $\int_{-1}^{+1} P_n(x) dx = 2$, ਤਾਂ n ਹੈ

- (a) 1   (b) 0
(c) -1   (d) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

145. The Newton Raphson method is used to find the root of the equation $x^2 - 2 = 0$. If the iterations are started from -1, the iterations will –

- (a) Converge to -1   (b) Converge to $\sqrt{2}$
(c) Converge to $-\sqrt{2}$ (d) Not converge

ਨਿਊਟਨ ਹੈਪਸਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਮੀਕਰਨ $x^2 - 2 = 0$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੁਹਰਾਉ -1 ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਹਰਾਉ ਹੋਵੇਗਾ

- (a) -1 ਦੇ ਸਮਾਂਕਿਰਨ   (b) $\sqrt{2}$ ਦੇ ਸਮਾਂਕਿਰਨ
(c) $-\sqrt{2}$ ਦੇ ਸਮਾਂਕਿਰਨ   (d) ਸਮਾਂਕਿਰਨ ਨਹੀਂ

146. The minimum number of cards to be dealt from an arbitrarily shuffled deck of 52 cards to guarantee that three cards are from the same suit is –

- (a) 3   (b) 8   (c) 9   (d) 12

52 ਤੱਤ ਦੀ ਫੈਂਟੀ ਹੋਈ ਗੱਢੀ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਨੇ ਕਾਰਡ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਕਾਰਡ ਸਮਾਨ ਸੈਟ ਵਿਚੋਂ ਹਨ :

- (a) 3   (b) 8   (c) 9   (d) 12

147. In a Binomial distribution, if the mean is 9 and S.D. is $\sqrt{6}$, then values of n and p respectively are –

- (a) 27, 1/3   (b) 81, 1/9   (c) 36, 1/4   (d) 18, 1/2

ਬਾਈਨੋਮੀਅਲ ਵਿਭਾਜਨ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਮੱਧਮਾਨ 9 ਹੈ ਅਤੇ S.D. $\sqrt{6}$ ਹੈ ਤਾਂ n ਅਤੇ p ਦਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੁੱਲ ਹੈ

- (a) 27, 1/3   (b) 81, 1/9   (c) 36, 1/4   (d) 18, 1/2

148. With $z = x + iy$, which of the following functions $f(x,y)$ is NOT a (complex) analytic function of z ?

- (a) $f(x,y) = (x+iy-8)^3(4+x^2-y^2+2ixy)^7$ (b) $f(x,y) = (x+iy)^7(1-x-iy)^3$
 (c) $f(x,y) = (x^2-y^2+2ixy-3)^5$ (d) $f(x,y) = (1-x+iy)^4(2+x+iy)^6$

$z = x + iy$ ਸਹਿਤ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ $f(x,y)$ ਫਲਨਾ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ z ਦਾ (ਜਟਿਲ) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਵੀ ਫਲਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (a) $f(x,y) = (x+iy-8)^3(4+x^2-y^2+2ixy)^7$ (b) $f(x,y) = (x+iy)^7(1-x-iy)^3$
 (c) $f(x,y) = (x^2-y^2+2ixy-3)^5$ (d) $f(x,y) = (1-x+iy)^4(2+x+iy)^6$

149. The solution of the partial differential equation $\frac{\partial^2}{\partial t^2} u(x,t) - \frac{\partial^2}{\partial x^2} u(x,t) = 0$ satisfying the boundary conditions $u(0,t) = 0 = u(L,t)$ and initial conditions $u(x,0) = \sin\left(\frac{\pi x}{L}\right)$ and $\frac{\partial}{\partial t} u(x,t) \Big|_{t=0} = \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right)$ is -

- (a) $\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{\pi t}{L}\right) + \frac{L}{2\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{2\pi t}{L}\right)$
 (b) $2\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{\pi t}{L}\right) - \sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{2\pi t}{L}\right)$
 (c) $\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{2\pi t}{L}\right) + \frac{L}{\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \sin\left(\frac{\pi t}{L}\right)$
 (d) $\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{\pi t}{L}\right) + \frac{L}{2\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \sin\left(\frac{2\pi t}{L}\right)$

ਅੰਸਪੂਰਨ ਭਿੰਨਤਮਕ ਸਮੀਕਰਣ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ $\frac{\partial^2}{\partial t^2} u(x,t) - \frac{\partial^2}{\partial x^2} u(x,t) = 0$ ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਸਥਿਤੀ $u(0,t) = 0 = u(L,t)$ ਅਤੇ ਆਰੰਭਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ

$u(x,0) = \sin\left(\frac{\pi x}{L}\right)$ and $\frac{\partial}{\partial t} u(x,t) \Big|_{t=0} = \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right)$ is -

- (a) $\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{\pi t}{L}\right) + \frac{L}{2\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{2\pi t}{L}\right)$
 (b) $2\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{\pi t}{L}\right) - \sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{2\pi t}{L}\right)$
 (c) $\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{2\pi t}{L}\right) + \frac{L}{\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \sin\left(\frac{\pi t}{L}\right)$
 (d) $\sin\left(\frac{\pi x}{L}\right) \cos\left(\frac{\pi t}{L}\right) + \frac{L}{2\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{L}\right) \sin\left(\frac{2\pi t}{L}\right)$

150. Let u be a random variable uniformly distributed in the interval $[0, 1]$ and $V = -c \ln(u)$, where c is a real constant. If V is to be exponentially distributed in the interval $[0, \infty]$ with unit standard deviation, then the value of c should be

- (a) $\ln 2$ (b) $1/2$ (c) 1 (d) -1

ਜੇਕਰ ਅਸਥਿਰ u ਨੂੰ $[0,1]$ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ $V = -c \ln(u)$ ਜਿਥੇ c ਇੱਕ ਅਸਲ ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ V ਨੂੰ $[0, \infty]$ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਚ ਇਕਾਈ ਪਰਮਾਪ ਵਿਚਲਣ ਨਾਲ ਘਾਤ ਅੰਕੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ c ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ :

- (a) $\ln 2$ (b) $1/2$ (c) 1 (d) -1

SPACE FOR ROUGH WORK